

INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA

**RAPORT ANUAL
2000**

*Bucuresti
februarie 2001*

CUPRINS

1. ROMÂNIA SI PROCESUL DE PRE-ADERARE	3
2. INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA LA UN AN DE LA ÎNFIINTARE	
2.1. Necesitatea. Conceptul. Obiectivele	4
2.2. Înfiintarea, organizare si functionarea Institutului European din România	5
2.3. Domenii de interes. Parteneri	5
3. CREAREA RETELEI DE CENTRE DE STUDII EUROPENE	5
4. FORMAREA FUNCTIONARILOR PUBLICI ÎN AFACERI EUROPENE	8
5. CONFERINTA DE EVALUARE A REZULTATELOR PROIECTULUI DE FORMARE ÎN AFACERI EUROPENE	11
6. STUDII DE EVALUARE A IMPACTULUI POLITICILOR DE PRE-ADERARE	
6.1. Necesitatea si pregatirea lansarii studiilor de impact	12
6.2. Portofoliul de studii de impact	13
7. INFORMAREA SI COMUNICAREA PRIVIND PROCESUL DE INTEGRARE EUROPEANA	17
8. TRADUCEREA ACQUIS-ULUI COMUNITAR ÎN LIMBA ROMÂNĂ	
8.1. Aspecte metodologice si logistice	18
8.2. Identificarea traducerilor existente	19
8.3. Contractarea traducerilor pe piata locala	20
8.4. Activitatea de traducere, revizuire, terminologie	21
9. POLITICA ÎN DOMENIUL RESURSELOR UMANE	
9.1. Recrutarea personalului IER	21
9.2. Formarea profesionala a personalului	22
10. ASIGURAREA CADRULUI LOGISTIC	

PENTRU ACTIVITATEA INSTITUTULUI
EUROPEAN DIN ROMÂNIA **23**

11. COORDONAREA ACTIVITATILOR IMPLICATE DE DERULAREA PROGRAMELOR PHARE ALE INSTITUTULUI EUROPEAN DIN ROMÂNIA	24
---	-----------

12. FINANTAREA ACTIVITATII
INSTITUTULUI EUROPEAN DIN ROMÂNIA **24**

13. CONCLUZII	25
----------------------	-----------

ANEXE

Anexa 1 Lista seminariilor cursului de formare în afaceri europene	26
---	-----------

Anexa 2 Lista institutiilor beneficiare ale cursului de formare în afaceri europene	27
--	-----------

? 2001

Toate drepturile asupra acestei publicatii apartin Institutului European din Romania. Reproducerea partiala sau integrala a materialului este permisa exclusiv cu acordul explicit al Institutului European din Romania

1. ROMÂNIA SI PROCESUL DE PRE-ADERARE

Pentru România, obiectivul strategic explicit si implicit al ultimilor unsprezece ani a fost pregatirea pentru aderarea la Uniunea Europeana, desi în buna parte eforturile factorilor politici si ale administratiei s-au concentrat adesea pe rezolvarea problemelor tranzitiei si ale gestiunii curente a economiei. Poate mai mult decât în cazul altor state din zona, pentru România s-a evidentiat clar dualitatea acestei perioade, caracterizata printr-un progres lent atât în planul reformelor necesare tranzitiei la economia de piata si cât al adoptarii masurilor legislative si institutionale necesare aderarii la Uniunea Europeana. Aceasta nu înseamna ca am avut de-a face cu doua procese paralele. Cel puțin dupa adoptarea criteriilor de aderare de catre Consiliul European de la Copenhaga (1993) a fost evidenta subsumarea obiectivelor tranzitiei (economie de piata functionala si societate democratica) la dezideratul aderarii la Uniunea Europeana.

Desi a fost marcat de câteva puncte de inflexiune, procesul de pregatire pentru aderare a beneficiat de continuitate. Efortul national concentrat în aceasta directie a sporit gradual în aceasta perioada. El a inclus atât nevoia de a acoperi deficitul comercial permanent pe relatia cu Uniunea Europeana generat în principal de modul de aplicare a prevederilor Acordului de Asociere, cât si cheltuielile bugetare legate de noua constructie legislativa si institutionala. Sub raportul relatiilor comerciale si al criteriului politic, România corespunde deja cerintelor aderarii la Uniunea Europeana.

De asemenea, cu o singura exceptie (în 1994) nu s-au înregistrat accidente în procesul de absorbtie a fondurilor comunitare, iar în 2000 au început negocierile de aderare, existând posibilitatea deschiderii tuturor capitolelor pâna la sfârșitul anului 2002.

În acest context, România se mentine ca partener în procesul de pregatire a viitoarei extinderi a Uniunii Europene, cu perspectiva clara de a deveni într-un orizont de timp previzibil, membru cu drepturi depline al acestei organizatii.

Drumul spre atingerea acestui obiectiv ramâne însa dificil. Rapoartele succesive publicate de Comisia Europeana, în care se evalueaza progresele statelor asociate din aceasta perspectiva, au subliniat de fiecare data neîmplinirile si dificultatile cu care se confrunta România în acest proces. Ele sunt legate în principal de lipsa de progrese de substanta în domeniul reformei economice si de capacitatea limitata a administratiei nationale de a transpune si aplica acquis-ul comunitar si de a gestiona fondurile comunitare.

Situarea performantelor administratiei sub standardele cerute de un astfel de proces este sistematic subliniata în rapoartele Comisiei Europene. Cauzele de fond rezida în lipsa de vointa politica pentru implementarea reformei administratiei publice, cu deosebire pe componentele ei legate de selectia, salarizarea, stimulentele, formarea si cariera functionarilor publici. Eterogenitatea sub aspectul profesiei de baza si calitatea resurselor livrate administratiei publice de sistemul

educational national aflat în vadita dificultate în ultimii zece ani continua sa afecteze acest domeniu cheie.

Abordarea sistematica, analiza cost/beneficiu, planificarea strategica etc., instrumente de baza în elaborarea politicilor si evaluarea rezultatelor, implementarii acestora, sunt *rara avis* în administratia publica. Este evident ca în plan mai general, una dintre marile erori strategice ale perioadei analizate o constituie ignorarea necesitatii de a investi cu precadere în dezvoltarea resursei umane. Consecintele nefavorabile nu vor fi resimtite în prezent sau pe termen scurt, ci mai ales pe termen lung, inclusiv dupa aderarea la Uniunea Europeana. Este bine sa ne reamintim ca Irlanda, care reprezinta cel mai elocvent exemplu de utilizare eficienta a fondurilor comunitare, a investit direct sau indirect în ultimii 15 ani aprox.65% din aceste fonduri în educarea si dezvoltarea resursei umane.

Pe acest fond a fost creat Institutul European din România, prin eforturi comune ale Guvernului României si ale Comisiei Europene. Rolul sau este acela de a accelera si profesionaliza procesul de formare a functionarilor publici în domeniul afacerilor europene si de a furniza administratiei input-uri pentru elaborari de politici (studii de impact, rapoarte, analize etc.). Un aspect important îl reprezinta si implicarea Institutului European din România în procesul de informare a membrilor societatii asupra implicatiilor procesului de integrare europeana.

2. INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA LA UN AN DE LA ÎNFIINTARE

2.1. Necesitatea. Conceptul. Obiectivele

Lansarea Agendei 2000 în anul 1997 a marcat un nou jalon calitativ în procesul de pre-aderare. Relatiile curente dintre Uniunea Europeana si statele asociate au devenit astfel sistematice si atotcuprinzatoare, impunând probarea unui profesionalism desavârsit al partenerilor. Pe acest fond Institutul European din România este perceput ca un vârful de lance în procesul de aprofundarea si profesionalizare a demersurilor legate de perioada aplicarii strategiei întarite de pre-aderare. Pentru a raspunde acestor cerinte, Institutul European din România a fost proiectat având la baza **un concept modern, flexibil**. El are doua componente: **una permanenta**, formata dintr-un numar restrâns de angajati cu norma întreaga (coordonatorii de proiecte si personalul administrativ) - circa 20 de persoane – care au un rol proactiv, de identificare a cererii pentru serviciile prestate de Institut, a surselor de finantare si a expertizei prestatoare de servicii (training, studii, dezbateri, informare-comunicare), de elaborare a proiectelor si monitorizare a implementarii acestora; **una virtuala**, formata din totalitatea specialistilor de pe piata locala si/sau internationala, care pot fi identificati si contractati de Institutul European din România pentru prestarea serviciilor solicitate de beneficiari. Din ratiuni de oportunitate, în cadrul Institutului European din România functioneaza si Unitatea Nationala de Coordonare a traducerii aquis-ului comunitar în limba româna (8 persoane).

În termeni generali Institutul European din România contribuie la promovarea si dezvoltarea valorilor si spiritului european.

2.2. Înființarea, organizarea și funcționarea Institutului European din România

Institutul European din România s-a înființat și funcționează, conform prevederilor ordonanței guvernului nr.15/1998, modificată și completată prin ordonanța de urgență a guvernului nr.73/2000, ca instituție publică sub autoritatea guvernului. Consiliul de Administrație s-a constituit la data de 27 mai 1998. Pe baza rezultatelor concursului organizat de președintele Consiliului de Administrație, Consiliul a numit directorul general. În două etape (noiembrie – decembrie 1999; iulie 2000), directorul general a angajat personalul permanent pe baza de concurs. Schema organizatorică a Institutului European din România include cabinetul directorului general, direcția de studii europene, direcția de formare în afaceri europene, direcția de coordonare a traducerii acquis-ului comunitar, direcția resurse și administrație în cadrul căreia funcționează centrul de resurse (sala de training, bibliotecă, bază de date).

2.3. Domenii de interes. Parteneri

Formarea funcționarilor publici, precum și a altor categorii de clienți (sindicate, patronate) în domenii specifice (politici europene, instituții europene și mecanisme de funcționare, legislație europeană, utilizarea fondurilor comunitare, negocieri de aderare și intracomunitare, interpretarea aplicării acquis-ului comunitar etc.) constituie domeniu major de expertiză al Institutului European din România.

O altă zonă de interes deosebit o reprezintă elaborarea de studii de evaluare a impactului implementării politicilor de armonizare legislativă și instituțională, analize cost/beneficiu, analize comparative, evaluări, rapoarte, sinteze, microstudii, asistență tehnică pentru construcția instituțională etc., legate de procesul de pregătire pentru aderarea la Uniunea Europeană.

Informare și comunicarea rezultatelor cercetării se realizează prin organizarea de seminarii, workshop-uri, dezbateri publice. Aceste acțiuni se desfășoară prin colaborarea cu rețeaua națională de centre de studii europene create cu contribuția Institutului European din România. De asemenea, Institutul editează propria revistă (Romanian Journal of European Affairs), cu apariție semestrială, ulterior trimestrială.

Totodată, prin sponsorizări atrase se va organiza și finanța un premiu anual național de excelență în domeniul integrării europene.

Principalii parteneri în derularea acestor activități sunt: administrația publică centrală și locală, Parlamentul, patronatele, sindicatele, alte segmente ale societății civile, universități, centre și institute de studii europene din țară și străinătate, Comisia Europeană, alte instituții și organizații comunitare.

3. CREAREA REȚELEI DE CENTRE DE STUDII EUROPENE

Crearea de Centre de Studii Europene a căutat să răspundă cerințelor legate de formarea continuă a personalului din administrație prin înființarea a opt centre specializate de studii europene în cadrul unor instituții de învățământ superior sau de cercetare. Cele opt domenii de specializare ale structurilor nou create sunt:

finante si economie, politica sociala si de ocupare a fortei de munca, justitie si afaceri interne, mediu, agricultura, transporturi, piata interna si concurenta si dezvoltare regionala.

Suplimentar, centrele de studii europene vor raspunde nevoilor de asistenta tehnica în domeniu de specializare, inclusiv prin elaborarea de studii de impact. Centrele plasate în cadrul unor universitati își vor aduce contributia la crearea de catedre de studii europene de tip Jean Monnet.

Selectia institutiilor candidate a avut loc in trei etape si a fost realizata de o echipa mixta constituita din trei experti români si trei experti din Uniunea Europeana, iar criteriile de evaluare care au stat la baza procesului de selectie au fost urmatoarele:

1. Nivelul calitativ al institutiilor candidate;
2. Potentialul acestora de a se specializa ulterior într-unul dintre cele opt domenii de studiu;
3. Distributia geografica echilibrata a celor opt centre de studii europene;
4. Capacitatea de absorbtie a sprijinului financiar acordat;
5. Potentialul de a genera un impact la scara nationala;
6. Capacitatea institutiilor candidate de a se auto sustine pe termen lung.

Procesul de evaluare s-a încheiat cu nominalizarea oficiala a celor opt institutii selectionate pentru înfiintarea in cadrul lor a unor centre de studii europene:

Nr.	Institutia de învățământ superior/cercetare	Centrul de Studii Europene
1.	Academia de Studii Economice - Bucuresti	CSE în domeniul Finantelor si Economiei
2.	Universitatea Bucuresti (<i>Facultatea de Sociologie si Asistenta Sociala</i>)	CSE în domeniul Politicilor Sociale si de ocupare a Fortei de Munca
3.	Universitatea « Babes – Bolyai » Cluj – Napoca (<i>Facultatea de Studii Europene</i>)	CSE în domeniul Justitiei si Afacerilor Interne
4.	Universitatea « Dunarea de Jos » Galati (<i>Departamentul Inter – Mediu</i>)	CSE în domeniul Politicii de Mediu
5.	Universitatea de Stiinte Agricole a Banatului (<i>Facultatea de Management Agricol</i>)	CSE în Agricultura si Dezvoltare Rurala Durabila
6.	Institutul de Cercetare în Transporturi – INCERTRANS - Bucuresti	CSE în domeniul Transporturilor
7.	Institutul de Economie Mondiala – Bucuresti	CSE în domeniul Pietei Interne si Concurentei
8.	Universitatea « Al.I.Cuza » - Iasi	CSE în domeniul Dezvoltarii Regionale

Aceasta componenta a proiectului a prilejuit lansarea formala a conceptului de **Centru specializat de Studii Europene** in cadrul unui seminar organizat in iunie 2000 la Clubul Diplomatic din Bucuresti. Obiectivele au constat în prezentarea modalitatilor de consolidare a structurilor nou create si a masurilor concrete de

constituire si functionare eficienta a acestei retele de noua institutii (Institutul European din România si cele opt Centre de Studii Europene).

Consilierea Centrelor

Pentru elaborarea planului strategic si de activitate de catre fiecare centru, acestea au fost consiliate, in doua etape, de opt specialisti in domeniul dezvoltarii curriculare din Uniunea Europeana, atrasi de Institutul European din România în urma colaborarii cu Universitatea Catolica din Leuven, Belgia. Acestia, împreuna cu expertii IER, au vizitat fiecare institutie nominalizata si au elaborat, împreuna cu cadrele didactice sau cercetatorii implicati in coordonarea structurilor nou create planuri de dezvoltare adecvate domeniului de specializare al fiecarui centru si situatiilor specifice in care acestea se gasesc. Pentru personalul centrelor a fost organizat un program complex de management institutional care a cuprins cursuri de formare in urmatoarele domenii: planificare organizationala, strategii de dezvoltare, management financiar, managementul resurselor umane, informare si comunicare, relatii publice, networking.

Echipele de lectori au avut în componenta câte un expert din Uniunea Europeana si câte doi experti locali. Numarul de reprezentanti din partea fiecarui centru de studii europene a variat între 4 si 11 membri, totalul participantilor la programul de management, desfasurat in septembrie 2000 la Busteni, fiind de 58.

Evaluarea Centrelor

Vizitele de evaluare efectuate de expertii Institutului European din România si echipa de asistenta tehnica in cursul lunii noiembrie la toate cele opt institutii nominalizate au prilejuit trecerea in revista a progreselor realizate in edificarea noilor structuri create cu sprijin Phare si identificarea principalelor probleme cu care cele sase universitati si doua institute de cercetare se confrunta in sustinerea proiectului. S-a constatat ca toate institutiile au alocat centrelor de studii europene spatii corespunzatoare, a caror amenajare era la data respectiva in curs de finalizare. Stabilizarea unei formule de personal fusese obtinuta de unii beneficiari, in timp ce altii realizasera putine progrese in aceasta directie. Si in dezvoltarea unei oferte de programe educationale sau de formare pentru anul 2001 s-au înregistrat decalaje relativ mari.

Echipa mixta de evaluatori s-a confruntat cu o situatie opusa celei la care se astepta: dificultatea evaluarii nu a constat in a gasi opt candidate cu un potential adecvat cerintelor proiectului, ci in a opera o selectie între o serie întreaga de institutii recomandate de satisfacerea in buna masura a criteriilor avute in vedere, care demonstau, totodata, un potential extrem de apropiat. Din pacate, corectiile contextuale ale perceptiilor partenerilor comunitari cu privire la capacitatea mediului academic si de cercetare din România de a elabora proiecte viabile par a nu conduce la o modificare durabila a cliseelor vehiculate in mediile academice si de consultanta europene. In ce priveste realitatea pusa in evidenta prin implementarea acestui proiect, este limpede ca raspunsul constructiv nu poate fi decât continuarea procesului de constructie institutionala in domeniul studiilor europene, prin alocarea de fonduri pentru crearea in România a noi structuri similare.

4. FORMAREA FUNCTIONARILOR PUBLICI ÎN AFACERI EUROPENE

Activitatea de formare desfasurata de IER este conceputa pentru a sprijini dezvoltarea capacitatii institutiilor administratiei centrale si locale de a raspunde eficient solicitarilor procesului de pre-aderare. Acest obiectiv poate fi atins prin cresterea expertizei functionarilor publici in domeniile care compun spectrul problematicilor europene, de la sistemul institutional si mecanismele decizionale si de elaborare a politicilor, pâna la diferitele politici sectoriale comunitare.

Principiul pe care se bazeaza activitatea de formare a IER este acela ca armonizarea legislativa nu poate fi realizata în absenta unor capacitati administrative *comparabile* cu cele ale Statelor Membre. Dezvoltarea unor asemenea capacitati presupune nu numai adaptari structurale, ci si resurse umane cu un nivel înalt de competenta, atât în domeniul specific de activitate, cât si în domeniile subsumate conceptului generic al "afacerilor europene". În contextul unei reforme autentice a administratiei publice, care își asuma prioritatile impuse de obiectivul aderarii României la Uniunea Europeana, dobândirea unor asemenea competente nu trebuie sa constituie, inasa, o cerinta adresata exclusiv personalului structurilor specializate in problematica integrarii, din institutiile publice. Întregul corp al functionarilor publici ar trebui sa devina utilizatorul principal al unui flux informational privind reglementarile comunitare in domeniile acquis-ului comunitar aferente.

În acelasi timp, activitatea de formare a IER porneste de la **premiza** ca mediul academic si cel al cercetarii sunt chemate sa joace un rol important în dinamizarea procesului de pre-aderare prin deschiderea curriculumului si a temelor de cercetare catre problematica europeana. În acest scop, crearea unor structuri specializate în studii europene devine un element crucial de constructie institutionala, care poate oferi un cadru optim pregatirii de specialisti si perfectionarii cunostintelor deja acumulate în domeniu. Crearea de structuri specializate în studii europene trebuie sa fie directionata catre agregarea unei cereri diversificate de programe de formare, analize asupra costurilor si beneficiilor integrarii, consultanta în capitole ale acquis-ului comunitar si, acolo unde se demonstreaza viabilitatea unui asemenea proiect, programe educationale de tipul studiilor aprofundate.

Un rol central in pozitionarea Institutului pe acest segment de piata l-au avut cursurile de formare pe teme privind integrarea europeana. Ca parte a proiectului Phare «Formare in Afaceri Europene» (RO 9706.01.02.) au fost organizate **63** de seminarii pe teme privind Uniunea Europeana, însumând **128** de zile de activitate de formare (**Anexa 1**). Seminariile au fost organizate cu asistenta tehnica a consorțiului format din firma de consultanta Bernard Brunhes International (Paris) si Universitatea Catolica din Leuven si s-au adresat functionarilor publici aflati pe trei trepte ierarhice : secretari generali, directori si experti. Conform concepiei initiale, 240 de functionari publici trebuiau sa beneficieze de cursurile de formare planificate. Nivelul solicitarilor de participare exprimate de institutiile beneficiare a depasit inasa orice asteptari, ceea ce a impus o adaptare radicala a metodologiei de implementare a proiectului. Au fost identificate si puse in practica masuri care au permis deschiderea cursurilor catre un numar cat mai mare de functionari publici : formarea de grupe mai mari de cincisprezece/douazeci de cursanti, repetarea seminariilor pentru care nivelul cererii a fost foarte ridicat si, in conditiile unei presiuni exercitate din zona functionarilor publici fara atributii decizionale

(experti), permeabilizarea categoriilor de participanti, constituite pe criteriul ierarhic, in asa fel încât sa fie facilitat accesul la cursuri organizate pentru categorii ierarhice superioare, in conditiile in care încarcarea unor seminarii adresate acestora o permitea. Ca urmare, s-au identificat solutii pentru formarea a **734** de functionari publici, provenind din **37** de institutii ale administratiei centrale (**Anexa 2**). Desi nu s-a facut nici o discriminare a participantilor in functie de structura din care au provenit, a fost încurajata prezenta functionarilor publici din Directiile/Departamentele pentru Integrare Europeana ale institutiilor beneficiare.

La sustinerea cursurilor, au fost angrenati **19** lectori straini, provenind atât din mediul academic (Universitatea Catolica din Leuven), al administratiei (functionari publici din Statele Membre) cât si al afacerilor (juristi, consultanti), si **20** de lectori români, provenind din urmatoarele institutii: Academia de Studii Economice, Facultatea de Sociologie si Facultatea de Stiinte Politice si Administrative ale Universitatii din Bucuresti, Universitatea de Arhitectura si Urbanism "Ion Mincu", Facultatea de Studii Europene a Universitatii Babes-Bolyai, Institutului National de Cercetari Economice, Institutul de Economie Mondiala, Institutul National de Stiinte ale Educatiei, Institutul de Cercetari în Transporturi, Departamentul pentru Afaceri Europene, Ministerul Afacerilor Externe, organizatii neguvernamentale. Lectorii straini au fost selectionati pe baza experientei vaste în problematica europeana si a excelentei cunoasteri a domeniului propriu de expertiza. În selectia expertilor români s-a tinut cont si de cunoasterea aprofundata a situatiei specifice a României în domeniile care au constituit tematicile seminariilor. În acest fel, specialistii români au putut translata cazuistica furnizata de expertii straini la contextul românesc. In acelasi scop au fost încurajate interventiile participantilor si au fost stimulate dezbaterile. Lucrul în echipe mixte de experti români si straini a prilejuit si un transfer de expertiza catre lectorii români, care vor putea prelua în viitor în totalitate sustinerea unor astfel de seminarii.

Structura si continutul seminariilor au fost elaborate de Institutul European din România, in colaborare cu expertii straini si români, pe baza **trebuintelor de formare exprimate de participanti**, care au fost evaluate prin utilizarea a doua instrumente: **chestionare** transmise tuturor potentialilor participanti, prin care li s-a cerut sa identifice subiectele de maxima utilitate practica asupra carora sunt interesati sa fie informati în cadrul cursurilor si **interviuri** realizate cu membri ai personalului institutiilor beneficiare cu responsabilitati în domeniul integrarii, în general cu directorii Departamentelor / Directiilor de Integrare Europeana din institutiile cu un rol cheie în procesul de pre-aderare.

Maniera de desfasurare a cursurilor a fost **interactiva**. Toate cursurile care au avut durata mai lunga de o zi au dedicat de la câteva ore la o zi întreaga unor sesiuni de întrebări si raspunsuri si/sau unor dezbateri care au angrenat întreaga audienta.

Suporturile de curs, realizate de expertii straini în colaborare cu cei români, au inclus atât materialele special redactate de lectori, cât si documente ale institutiilor europene, articole publicate în reviste de specialitate si coordonate ale unor surse suplimentare de informatii.

Pentru a adecva în continuare programele de formare la trebuintele administratiei, s-a realizat o evaluare a seminariilor, prin doua actiuni complementare:

1. Evaluarea sub aspect teoretic, al aportului informational, a fost realizata pe baza chestionarelor completate de participanti la sfârșitul fiecărui curs. Criteriul mai bune înțelegeri a subiectului a fost considerat ca reprezentativ pentru gradul de satisfacere a obiectivelor cursurilor. Analiza evaluarilor realizate de participanti dupa acest criteriu a aratat ca in proportie de peste 80%, cursurile au contribuit in mare si foarte mare masura la o mai buna înțelegere a subiectului.
2. Evaluarea sub aspectul utilitatii practice, in activitatea curenta, s-a realizat printr-un al doilea set de chestionare, distribuit unui esantion reprezentând 10% din numarul total de participanti. Aceasta etapa a fost initiata in trei dintre primele cinci institutii beneficiare si va fi finalizata in cursul lunii martie 2001.

O apreciere sintetica a ansamblului de seminarii se regaseste in cuvintele directorului general Ovidiu Cernei, din Ministerul Industriei si Comertului: *"...proiectul "Formare in Afaceri Europene", coordonat de IER, este prima actiune unitara desfasurata la nivelul întregii administratii publice centrale din România, care trateaza consecvent si la standarde de nivel înalt cererea de formare profesionala in domeniu".*

Pentru a extinde in continuare aria de difuziune a proiectului, Institutul European din România va realiza în perioada imediat urmatoare, în plus fata de materialele distribuite participantilor, un set de brosure, pentru cele mai solicitate dintre tematicile prezentate. Se va raspunde nevoilor de informare ale celor care nu au putut participa la seminarii.

O serie de **concluzii** se desprind din analiza atât a raspunsului institutiilor administratiei participante, ca beneficiare, la proiect, cat si a evaluarilor realizate de functionarii publici prezenti la cursuri.

Interesul pentru problematica integrării

In primul rând, se poate identifica un interes general deosebit pentru întregul spectru al "afacerilor europene". Acest interes nu este inasa unul neangajat, ci o expresie a sprijinului de care se bucura integrarea României in Uniunea Europeana, nu numai la nivel institutional ci si din partea fiecărui actor, implicat pe o scara mai mare sau mai mica in procesul de pre-aderare.

Orientarea cererii de formare

Devine tot mai evident ca administratia centrala din România a depasit nivelul initierii in problematica europeana si se afla pe un palier de pregatire pe care devin importante detaliierile, analizele tehnice pe componente de legislatie, studiul experientei statelor membre recent admise sau analizele comparative, pe domenii, ale negocierilor statelor candidate. Acest aspect a fost pus in evidenta cu claritate de orientarea cererii cu prioritate catre seminariile specializate, desfasurate in sesiunea de toamna. Sapte dintre cele opt seminarii la care rata participarii a fost mai ridicata decât capacitatea seminariilor, sunt seminarii care se refera la politici ale Uniunii Europene intr-un anumit sector. Orientarea cererii a ilustrat in acelasi timp o preocupare pronuntata pentru perfectionarea in teoria si practica negocierii, preocupare generata de posibilitatea de a aplica achizitiile in acest domeniu in negocierile de integrare in Uniunea Europeana. Din pacate, seminarul organizat pe aceasta tema, desi evaluat pozitiv in proportie de 50% dupa criteriul contributiei

la mai buna înțelegere a subiectului, a constituit seminarul cel mai slab din întreaga serie, potrivit evaluărilor generate de participanți.

Politicile sectoriale care au atras un interes deosebit sunt cele în domeniile dezvoltării regionale, agriculturii și mediului. Un nivel deosebit al cererii a fost înregistrat și pentru cursul având ca subiect politica industrială și în domeniul concurenței.

În ce privește distribuția solicitărilor de participare și a prezentei efective, pe cele trei categorii ierarhice, analiza datelor referitoare la aceste două dimensiuni indică o disponibilitate substanțial mai ridicată a experților, respectiv a funcționarilor publici fără atribuții decizionale sau aflați la începutul carierei de a se instrui în domeniul afacerilor europene. Patru dintre seminariile la care rata participării a fost mai ridicată decât nivelul prestabilit (de 15, respectiv 20 de persoane), sunt seminariile adresate experților; celelalte trei fiind seminariile adresate directorilor. Nivelul cel mai scăzut al solicitărilor de participare și, totodată, al prezentei efective, s-a înregistrat la categoria funcționarilor publici cu rang înalt (secretari generali/secretari generali adjuncți).

Tendințe în formarea funcționarilor publici în afaceri europene

Pe termen scurt, se poate anticipa ca tendința dominantă va fi creșterea cererii de cursuri cu teme din ce în ce mai specializate. Asemenea cursuri ar trebui să trateze prin doar câteva referințe *cadrele generale* ale temei centrale, urmând să se concentreze asupra *subiectului* propus. În același timp, noile cursuri vor trebui să se situeze pe un nivel tehnic mai înalt, în special în analiza implicațiilor adoptării unor componente de legislație pentru România. Un echilibru între problematica de ordin general privind Uniunea Europeană (asa numită problematica „orizontală”) și cea axată pe domenii specifice (sau „verticală”) este totuși recomandabilă pentru acest orizont de timp, data fiind o oarecare incoerență a imaginii de ansamblu, pe care încă o reclamă o proporție semnificativă a funcționarilor publici intervievați. Evident, atribuirea ponderilor între aceste două abordări va trebui să rămână sensibilă la caracteristicile beneficiarilor (nivel de expertiză, domenii de interes etc.). În fine, formula cursurilor de o zi va trebui descurajată, cu riscul de a nu putea angrena în activitățile de formare funcționari publici aflați la cel mai înalt nivel decizional. Există posibilitatea ca acest risc să nu fie totuși atât de crescut, dacă avem în vedere faptul că seria de cursuri derulată în anul 2000 a coincis cu ultimul an al unui ciclu electoral, context care, cel puțin ipotetic, a diminuat disponibilitatea factorilor decizionali din administrație de a-și perfecționa cunoștințele.

5. CONFERINȚA DE EVALUARE A REZULTATELOR PROIECTULUI DE FORMARE ÎN AFACERI EUROPENE

Rezultatele activității de formare în afaceri europene și construcție instituțională ale Institutului European din România au fost prezentate în cadrul unei conferințe organizate împreună cu Delegația Comisiei Europene în luna decembrie 2000, eveniment care s-a bucurat de prezența șefului Delegației Comisiei Europene în România Fokion Fotiadis și a unor reprezentanți ai ambasadelor statelor membre. Conferința a fost concepută nu numai ca un **moment de bilanț**, ci și ca o oportunitate de a **facilita contactul și relațiile** de colaborare dintre mediul

academic si al cercetarii, reprezentat de cele opt centre si administratie, pe de o parte, si institutiile beneficiare ale cursurilor de formare în afaceri europene, pe de alta parte. In cadrul grupurilor de lucru specializate la care au participat reprezentanti ai centrelor de studii europene si ai institutiilor din administratia publica centrala au fost abordate probleme ca pozitionarea centrelor in formarea de specialisti in capitolele critice ale acquis-ului comunitar, necesitatea întaririi contactelor cu institutiile guvernamentale si dezvoltarea relatiilor rețelei de centre pe plan extern. Au fost identificate posibilitati noi de colaborare, cum ar fi angrenarea de cadre didactice sau cercetatori afiliati centrele de studii europene in activitati de formare continua organizate de institutiile administratiei publice centrale, atât in centrele din capitala, cat si in cele din teritoriu, unde calitatea programelor poate fi mult îmbunatatita.

Etapele finale in derularea proiectului au aratat ca anumite institutii academice puternice au raspuns intr-un mod mai superficial solicitarilor legate de obiectivele etapelor respective, comparativ cu unele institutii mai mici. Multitudinea de activitati aflate in derulare concomitent, de tipul sesiunilor de examene, colocviilor de doctorate, admitterilor, cursurilor de formare continua, ca si angajamentele personalului cu atributii manageriale in activitati de documentare sau perfectionare in strainatate sau in activitati de cercetare finantate prin alte programe, in tara, au afectat implicarea principalilor actori din aceste institutii in coordonarea activitatilor si finalizarea acestora la termenele stabilite. Desi in aparenta paradoxal, datorita unei experiente mai limitate si unui personal mai putin numeros, unele institutii de mici dimensiuni au reusit sa-si stabilizeze mult mai rapid formula de personal a centrului de studii europene si sa-si definitiveze oferta de programe pentru primul an de activitate la termen. Acest comportament a fost determinat in mare masura de o mult mai coerenta si disciplinata comunicare interna, de contactul mai sustinut între esalonul decizional si personal, ca si de o constientizare mai buna a oportunitatilor pe care le deschide un asemenea proiect pentru întreaga institutie. Devine de aceea cu atât mai importanta evaluarea post nominalizare a institutiilor beneficiare, operata de IER si echipa de asistenta tehnica la sase luni de la debutul procesului de constructie institutionala si monitorizarea activitatii fiecarui centru de studii europene dincolo de încheierea acordarii de asistenta prin mijloacele specifice puse la dispozitie de un asemenea proiect.

6. STUDII DE EVALUARE A IMPACTULUI POLITICILOR DE PRE-ADERARE

6.1. Necesitatea si pregatirea lansarii studiilor de impact

Perioada ultimilor 11 ani a concentrat resursele de cercetare nationale cu precadere pe problematica tranzitiei la economia de piata si la o societate democratica. Studiile de fond privind procesul de integrare europeana au fost rare si nu au trezit interesul evident al vârfurilor cercetarii economice, sociologice sau politologice. Cu atât mai putin studiile s-au axat pe evaluarea de impact referitoare la politici, strategii sau masuri de armonizare legislativa si institutionala. Administratia si clasa politica însarcinate cu elaborarea de politici si planificarea strategica nu a putut astfel beneficia de suportul analitic al unor instrumente evident necesare mai ales dupa 1997 când s-a lansat Agenda 2000, care a impus un nou sistem de colaborare între statele asociate si Uniunea Europeana.

Lansarea în lucru de către Institutul European din România la sfârșitul anului 2000 a unui portofoliu de 14 studii de impact își propune să sprijine în final prin propuneri concrete atât ministerele de sinteză și cele cu responsabilități sectoriale cât și fundamentarea pozițiilor în procesul de negociere a aderării la Uniunea Europeană.

Proiectul lansat include și un fond special pentru finanțarea unor microstudii solicitate pe baze ad-hoc de către instituțiile implicate în procesul de pre-aderare. Studiile vor fi elaborate în echipe mixte de cercetători români și europeni.

În paralel, experții Institutului European din România au demarat cercetările pentru elaborarea *in-house* a două studii comparative, primul referitor la stadiul procesului de negocieri pentru cele zece state asociate din Europa Centrală și de Est, iar cel de-al doilea referitor la costurile și beneficiile aderării pentru unele state din acest grup.

Lansarea acestor studii a însemnat o laborioasă muncă de pregătire. Identificarea temelor de cercetare s-a făcut pe baza prelucrării răspunsurilor la un chestionar cuprinzând peste 60 de întrebări transmise beneficiarilor potențiali, respectiv instituțiilor implicate în procesul de pregătire pentru aderare. În final, portofoliul de teme de cercetare a fost analizat împreună cu Departamentul Afacerilor Europene din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, cu negociatorul șef, cu Delegația Comisiei Europene și cu echipa însărcinată cu relațiile cu România din cadrul Direcției Generale Extindere – Comisia Europeană.

În paralel s-a trecut la identificarea studiilor elaborate în România în perioada 1990-2000 pe problematica integrării europene, a căror identificare se poate face prin consultarea unei baze de date rezidente pe pagina de Internet a Institutului European din România (www.ier.ro). Aceste informații vor permite atât valorificarea muncii de cercetare desfășurate anterior, cât și evitarea suprapunerilor și a paralelismelor.

Totodată, pe aceeași pagină de Internet s-a creat o bază de date interactivă unde își pot încărca CV-urile cercetătorii locali interesați să participe la activitățile de cercetare ale Institutului European din România.

6.2 . Portofoliul de studii de impact

1. Corelarea liberei circulații a serviciilor și persoanelor. Implicațiile asupra României și asupra procesului de negociere

Recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale, precum și stabilirea mai clare a responsabilităților instituțiilor abilitate cu scopul de a îmbunătăți fluxul informațional între autoritățile competente sunt deziderate ce trebuie transformate în realitate cât mai curând posibil. România a înregistrat unele progrese în sfera legislației specifice liberei circulații a persoanelor și serviciilor, simplificând totodată procedura de emitere a permiselor de muncă pentru cetățenii UE. Un punct pozitiv îl constituie actuala legislație bancară, care este în mare măsură compatibilă cu acquis-ul comunitar, precum și noua lege din domeniul asigurărilor (aprilie 2000) - în linii mari conformă cu prevederile acquis-ului în domeniu. (Regular Report from the Commission on Romania's Progress towards Accession, 2000).

2. Evolutia Politicii Agricole Comune atât sub impactul extinderii UE cât și al negocierilor multilaterale cu Organizația Mondială a Comerțului. Consecințe asupra României

În cadrul negocierilor de aderare a României la Uniunea Europeană, adoptarea și implementarea acquis-ului comunitar în sectorul agricol reprezintă fără îndoială, unul dintre cele mai sensibile și importante dosare de negociere pentru țările din Europa Centrală și Orientală. În România, a doua țară ca mărime și importanță după Polonia, din grupul țărilor candidate, agricultura reprezintă 15.5% din PIB și ocupă 41.7% din forța națională de muncă/ respectiv 70% din forța rurală de muncă (Regular Report from the Commission on Romania's Progress towards Accession, 2000). Studiul își propune să cerceteze evoluția Politicii Agricole Comune în funcție de două elemente esențiale: negocierile din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului și procesul de extindere a UE către Europa Centrală și de Est.

3. Impactul liberalizării pieței serviciilor publice asupra României. Concluzii privind transpunerea de către România a politicii UE

În perioada de tranziție parcursă, România a înregistrat câteva progrese în procesul de liberalizare a pieței serviciilor publice, anumite sectoare prioritare fiind însă doar parțial privatizate. Dezvoltarea unei piețe dinamice în domeniul telecomunicațiilor este încă un deziderat, dat fiind cadrul de reglementare inadecvat. Liberalizarea pieței telecomunicațiilor trebuie să fie însoțită de impunerea politicilor concurențiale, dacă este cazul, pe această piață existând încă monopoluri, cum ar fi cel al serviciilor postale, al telefoniei fixe. Evoluțiile din ultimii ani arată că liberalizarea acestui sector și deschiderea sa spre concurență este esențială, altfel efectele unui sistem monopolist s-ar rasfrânge asupra întregului sistem economic. În acest sens Studiul va face o analiză a situației existente în acest domeniu și va propune un set de strategii pentru alinierea la exigențele comunitare.

4. Modalități de adaptare a comerțului României atât la taxele vamale cât și la politica comercială din UE. Impactul asupra relațiilor comerciale ale României

Legislația României în domeniul politicii comerciale este, în mare măsură, în concordanță cu cea comunitară. Actuala politică în domeniul încheierii de acorduri de comerț liber este compatibilă cu politica UE. Totodată, o importanță majoră o are continuarea procesului de armonizare a legislației vamale, implementarea Planului de dezvoltare vamală. România se obligă să aplice tariful vamal comun cel mai târziu din ziua aderării la UE. Rezultatele acordurilor încheiate cu UE – îndeosebi ale Acordului European – se reflectă și în creșterea substanțială a comerțului între România și UE, care absoarbe astăzi, pentru partea română, cca. 65% din exporturile României, Uniunea Europeană devenind principalul nostru partener comercial. Studiul va analiza strategii paralele de adoptare a normelor europene și impactul acestora asupra economiei românești. În funcție de concluziile generale ale studiului, se va face și argumentarea necesității solicitării de perioade de tranziție.

5. Impactul transpunerii în România a standardelor UE de protecție a mediului cu privire la poluare în următoarele domenii: industria minieră, industria chimică și petrochimică, industria materialelor de construcții, industria metalurgică, industria energetică

Studiul va avea în vedere analiza dosarului mediului care va fi unul dintre cele mai dificile și sensibile tematici de negociat în cadrul procesului de aderare a României la Uniunea Europeană. Alinierea legislației românești de mediu la cea comunitară va avea implicații în majoritatea domeniilor economiei naționale, dar dificultățile nu se vor opri aici, întrucât modificările necesare vor atrage după sine construcții sau modificări de substanță în structura birocratică a organismelor care sunt implicate în monitorizare și decizie în politicile de mediu.

6. Impactul transpunerii în România a sistemelor de calitate ale UE (standarde, norme și reglementări tehnice) în sectoarele industriale selectate în acest sens

Politica industrială a UE urmărește să stimuleze concurența, aceasta asigurând o creștere a calitatii produselor și implicit a calitatii vieții cetățenilor săi. Pentru a face față presiunilor concurenței, care se manifestă în cadrul Pieței Unice a UE, în momentul aderării, industriile statelor candidate trebuie să realizeze un anumit nivel de calitate care să asigure competitivitatea produselor sale. În acest context studiul va avea în vedere analizarea modalităților optime prin care România să se alinieze normelor și standardelor UE, în baza preluării și aplicării cât mai rapide și temeinice a acquis-ului comunitar și crearea de structuri instituționale pentru operationalizarea acestuia.

7. Studiu privind transpunerea impozitelor indirecte din UE în România (TVA și accize). Modalități de diminuare a efectelor economice și bugetare negative

Studiul va trebui să abordeze modalitățile de modificare și completare a legislației existente privind TVA, pentru a se asigura deplină corespondență a acquis-ului. În acest sens, trebuie analizat modul în care unele dintre excepțiile încă în vigoare, precum și cele recent introduse, nu sunt compatibile cu acquis-ul, investigarea distanței care încă mai separă regimul accizelor din România de regimul ratelor minime ale accizelor în Uniunea Europeană. O atenție deosebită se cere a fi acordată în studiu îmbunătățirii organizării, capacității și eficacității administrației fiscale la nivel național.

Toate aceste aspecte vor fi abordate din prisma impactului previzibil asupra pozitiei bugetare la nivel central.

8. Compatibilitatea dintre regimul zonelor speciale de dezvoltare din România și politica UE de ajutoare de stat

În cadrul problematicii elaborării și implementării politicii de coeziune economică și socială, un sector important este cel referitor la regimul acordării ajutoarelor de către stat. În spațiul european, limita dintre intervenția statelor membre și instituțiile europene constituie un subiect sensibil de negociere (mai ales în măsura în care sunt atinse domenii cum ar fi: finanțarea din bugetul Uniunii, respectarea dispozițiilor prevăzute în cadrul politicii de concurență). În România există importante disparități interregionale, dar și intraregionale pentru reducerea cărora s-a considerat necesară adoptarea unui regim al zonelor speciale de dezvoltare. Studiul își propune ca obiect de cercetare compatibilitatea dintre legislația care definește regimul zonelor defavorizate (zone speciale de dezvoltare) și acquis-ul comunitar referitor la regimul ajutoarelor acordate de către state în cadrul UE.

9. Impactul politicii de coeziune socială asupra dezvoltării economice și sociale regionale a României

Politica de coeziune economica si sociala elaborata si aplicata la nivelul Uniunii Europene are ca scop reducerea disparitatilor economice dintre regiuni în spatiul european. Având in vedere decalajul existent din punct de vedere al dezvoltarii economice între România, candidata si viitoare membra a UE, si actualele state europene, acest sector se impune ca prioritate de studiu. Caracterul prioritar al acestui sector este subliniat si de faptul ca printre principalele avantaje de care România va beneficia în calitate de membra a UE, se numara si posibilitatea de a accesa fondurile structurale (în acest sens progresele înregistrate în ultimii ani de catre state membre ca Irlanda, Grecia, Spania, Portugalia, sunt exemplificatoare). Studiul își propune ca obiect de cercetare impactul politicii de coeziune asupra dezvoltarii economice si sociale regionale a României.

10. Masurile care trebuie întreprinse pentru asigurarea compatibilitatii între sistemele de asigurari sociale din UE si România

Studiul își propune analiza masurilor ce trebuie initiate pentru asigurarea compatibilitatii sistemului românesc de asigurari sociale cu cel din Uniunea Europeana abordând aspecte legate de stabilirea diagnosticului exact al situatiei sistemului de protectie sociala din România si analizarea detaliata a caracteristicilor sistemelor Uniunii Europene în domeniul protectiei sociale. De asemenea, studiul va trebui sa propuna strategii în materie de reforma din perspectiva europeana a actualului sistem românesc, gasirea solutiilor de finantare a functionarii sistemului astfel reformat de protectie sociala, formularea de recomandari si sugestii privind directiile optime de actiune în vederea realizarii convergentei.

11. Influenta adoptarii acquis-ului comunitar asupra ordinii de stat nationale

Aderarea la Uniunea Europeana presupune o serie de modificari ale Constitutiei care urmeaza sa adecveze prevederile acesteia la exigentele acquis-ului comunitar, sa adecveze prevederile acesteia la transferul de suveranitate presupus de catre aderarea la Uniunea Europeana si sa reglementeze domenii care nu sunt consistente cu documente ale Uniunii Europene în curs de adoptare (ex. Carta Drepturilor Fundamentale in Uniunea Europeana).

Astfel se urmareste identificarea modificarilor necesare si evaluarea consecintele acestora, din punct de vedere institutional si financiar.

12. Cerintele de transpunere în România a legislatiei UE de combatere a infractiionalitatii economico-financiare

Domaniul Justitie si Afaceri Interne se afla în plin proces de reconfigurare la nivelul Uniunii Europene însasi - acesta fiind, la nivelul acquis-ului comunitar, domaniul cel mai dinamic. Noi institutii si forme de cooperare transnationala se afla în discutie în chiar cursul acestor ani. Adoptarea acquis-ului comunitar în domaniu presupune drastice modificari legislative, crearea de noi institutii si mecanisme de cooperare – dar si, datorita caracterului dinamic al segmentului de Justitie si Afaceri Interne si, cu precadere al luptei împotriva criminalitatii economico-financiare - o participare adecvata si activa la dezbaterile care configureaza un nou cadru de cooperare. In acest sens, se urmareste evaluarea consecintelor adoptarii acquis-ului comunitar în aria vizata, din punct de vedere institutional si financiar.

13. Politica industrială a României în perspectiva integrării în UE: neutralitate contra selectivitate

Studiul va avea în vedere o analiză de profunzime a situației prezente din industrie, va propune strategii de adoptare a unei abordări neutraliste/selective de politică industrială și va face analiză impactului pe termen mediu și lung a unei asemenea abordări. Se va face de asemenea argumentarea necesității unor eventuale perioade de tranziție în procesul de adoptare a standardelor comunitare. Potrivit ultimelor evaluări ale Comisiei Europene, industria românească nu este foarte avansată în procesul ajustării potrivit normelor economiei de piață. Este nevoie de o restructurare majoră în special în industria alimentară, cea siderurgică și minieră. Pe de altă parte, capacitatea de restructurare a industriei românești este afectată de un număr de factori cum ar fi deficiențele de infrastructură, lipsa tehnologiei informaționale, lipsa de mijloace financiare precum și presiuni inflaționiste. În acest context, progresul în implementarea măsurilor indicate în Carta Alba asupra Pietei Unice va rămâne o metodă esențială de pregătire și un jalon de măsurare a nivelului de pregătire a aderării în domeniul industrial.

14. Gestionarea conceptului de dezvoltare "new economy" (comunicare - informatică-mediu) în contextul procesului de pre-aderare a României
Studiul va oferi instituțiilor guvernamentale și factorilor implicați în procesul de aderare a României la Uniunea Europeană datele de bază și o imagine generală privind tendințele dezvoltării domeniilor noi economiei pe plan global și în contextul european actual, utile pentru implementarea unui management adecvat.

Diseminarea concluziilor acestor studii se va realiza prin organizarea de dezbateri cu specialiștii interesați și prin publicarea lor, fie în revista Institutului European din România – *Romania Journal of European Affaires*, cât și prin publicarea lor integrală în colecția *Europaeum*.

7. INFORMAREA SI COMUNICAREA PRIVIND PROCESUL DE INTEGRARE EUROPEANA

Pentru lansarea și coordonarea unor acțiuni de promovare a valorilor și spiritului european, la nivelul administrației publice, al cercurilor de afaceri și al opiniei publice, Institutul European din România și-a definit o strategie de comunicare care pune accentul pe construirea unor relații durabile cu partenerii de comunicare (organizații cu statute diferite care au un rol și preocupări în domeniul integrării europene) și utilizarea multiplicatorilor și a mobilizatorilor de opinie (media, cercul de afaceri, mediul academic, societatea civilă) în scopul difuzării informației către publicul larg.

Punerea în practică a acestei strategii a început prin stabilirea și cultivarea relațiilor cu media, care a reflectat pe parcursul anului 2000 evenimentele cele mai importante legate de activitatea IER (lansarea proiectului „Formare în Afaceri Europene”, două conferințe, seminarii, workshop-uri etc.) și a publicat interviuri și opinii ale directorului general al IER, ale experților europeni care au colaborat cu IER.

De asemenea, prin intermediul proiectelor derulate, s-au stabilit contacte cu departamentele care au atribuții în domeniul integrării europene din cadrul ministerelor și a altor instituții guvernamentale, contacte care vor fi extinse prin identificarea și colaborarea cu nucleele de informare și comunicare din aceste organizații.

Stimularea dezbaterii asupra aderării României la Uniunea Europeană a fost realizată prin organizarea unei serii de seminarii sub titlul generic: "Aderarea la Uniunea Europeană: abordări alternative ale procesului de negociere", care s-a desfășurat în perioada septembrie – noiembrie 2000, cum ar fi:

- Aderarea României la Uniunea Europeană: abordări alternative ale procesului de negociere, organizat în colaborare cu Consiliul Britanic și având ca invitați de onoare pe dl. Alan Mayhew, profesor la University of Sussex și College of Bruges și dl. Jacques Pelkmans, profesor la College of Europe;
- Negocierile de aderare: Relevanța experienței Poloniei. Invitați speciali: Jan Kulakowski, Negociatorul Șef al Poloniei pentru aderarea Poloniei la Uniunea Europeană și Aurel Ciobanu-Dordea, Negociatorul Șef pentru aderarea României la Uniunea Europeană;
- Învățăminte și concluzii generate de experiențele largirilor anterioare ale Uniunii Europene. Pregătirea și derularea negocierilor intra-comunitare. Invitat special: Sir William Nicoll, fost Secretar General al Consiliului Uniunii Europene.

Este de menționat de asemenea crearea unei pagini de web a IER (www.ier.ro), element menit să faciliteze atât difuzarea informațiilor, cât și realizarea unei rețele cu partenerii de comunicare interni și externi.

8. TRADUCEREA ACQUIS-ULUI COMUNITAR ÎN LIMBA ROMÂNĂ

8.1. Aspecte metodologice și logistice

Institutul European din România coordonează prin Direcția de Coordonare a Traducerilor (DCT) activitatea de traducere a acquis-ului comunitar în limba română și a legislației românești relevante în limbile comunitare.

Procesul de coordonare a traducerilor din acquis-ul comunitar este o activitate complexă ce presupune revizuirea tuturor traducerilor, prezente și viitoare, precum și centralizarea traducerilor efectuate până în prezent în vederea unificării terminologice și a verificării respectării convențiilor de traducere legate de formulele specifice limbajului juridic comunitar.

Activitatea de traducere trebuie astfel organizată încât calitatea și acuratețea traducerii să fie cât mai apropiate de original, deoarece actele comunitare, indiferent de limba, au aceeași forță juridică.

În același timp, unificarea stilistică și terminologică este de cea mai mare importanță pe termen lung, deoarece termenii și formulările utilizate în traduceri efectuate înainte de aderarea României la Uniunea Europeană vor fi utilizate identic și după aderare, când limba română va deveni una din limbile oficiale ale Uniunii.

Principalele etape ale activității de traducere a acquis-ului comunitar sunt:

- ?? cercetarea terminologică;
- ?? traducerea;
- ?? revizia lingvistică;

- ?? revizia juridica;
- ?? revizia terminologica sau de specialitate (tehnica);
- ?? acceptarea traducerii de catre ministerul beneficiar;
- ?? introducerea formei finale a traducerii în baza de date.

Având în vedere importanta si complexitatea procesului de coordonare a traducerii acquis-ului, este esential ca el sa se desfasoare prin colaborarea dintre lingvisti si juristi.

Numai dupa revizuirea lingvistica, juridica si terminologica de catre DCT, traducerea devine oficiala. Pasul final consta în autentificarea traducerilor din legislatia comunitara de catre Consiliul Uniunii Europene, înainte de aderare.

Prima activitate, esentiala în procesul de coordonare a traducerilor, a fost stabilirea comunicarii cu ministerele si institutiile administratiei publice, beneficiarele directe ale activitatii de traducere. Acestora li s-au solicitat informatii cu privire la:

- ?? traducerile deja existente din legislatia comunitara;
- ?? traducerile existente din legislatia româneasca;
- ?? prioritatile de traducere a acquis-ului comunitar;
- ?? prioritatile de traducere din legislatia româneasca.

Ministerelor li s-a solicitat de asemenea nominalizarea persoanelor de contact, precum si a persoanei autorizate/împuternicite sa semneze fisele de traduceri.

Pe baza informatiilor primite, DCT a întocmit liste cu traducerile existente din legislatia comunitara si româneasca, precum si liste de prioritati ce cuprind legislatia comunitara si româneasca a carei traducere a fost solicitata de ministere si alte institutii ale administratiei centrale. Aceste liste au fost actualizate continuu, astfel încât situatia existenta la sfârșitul anului 2000 este urmatoarea:

- ?? au fost traduse în limba româna 9.880¹ de pagini de Jurnal Oficial², din care 5.827 în domeniul agriculturii;
- ?? ministerele au solicitat spre traducere 11.942 de pagini de Jurnal Oficial, din care 2.364 în domeniul agriculturii.

8.2. Identificarea traducerilor existente

DCT a obtinut, în vederea revizuirii, traducerile efectuate deja de ministere, în format electronic sau, în absenta acestuia, pe suport de hârtie. În luna iunie, la DCT au avut loc 16 runde de discutii cu reprezentanti ai Ministerului Agriculturii, responsabili pentru 16 din cele 17 domenii ale acquis-ului pe agricultura. În masura posibilitatilor, DCT a obtinut traducerile în format electronic.

Procesul este îngreunat pentru ca pe de o parte multe din aceste acte comunitare care figureaza ca fiind traduse sunt traduse numai partial, fie selectiv, fie sub forma de rezumat, ceea ce face ca numarul paginilor traduse sa scada simtitor la

¹ Conform celor mai recente date furnizate de Comisia Europeana în Raportul sau din 8 noiembrie 2000, acquis-ul comunitar are între 60.000 si 70.000 de pagini de Jurnal Oficial.

² Dimensiunea actelor comunitare (directive, regulamente, decizii etc.) se calculeaza totdeauna în pagini de Jurnal Oficial. A nu se confunda cu pagina standard, care reprezinta 1.500 de caractere (fara spatii), numarate electronic în limba-tinta. O pagina de Jurnal Oficial este echivalentul a aproximativ doua pagini standard.

un calcul foarte strict, iar pe de alta parte în câteva domenii (ex. agricultura) unele traduceri **exista numai pe hârtie**, fisierele electronice nemaifiind disponibile.

DCT a facut eforturi pentru a identifica o cantitate cât mai mare de traduceri efectuate în ministere, precum si în alte medii. Astfel, IER a încheiat un protocol de colaborare cu PriceWaterhouseCoopers conform caruia aceasta firma va pune la dispozitia DCT traducerile efectuate/detinate de aceasta companie cu titlu gratuit.

De asemenea, s-a încheiat un protocol de colaborare cu Facultatea de Limbi si Literaturi Straine, sectia traduceri-terminologie, din cadrul Universitatii Bucuresti care prevede ca Glosarul de termeni rezultat în urma revizuirii unor traduceri (preluate de la Ministerul Muncii) de catre studentii acestei facultati sa fie pus la dispozitia DCT.

8. 3. Contractarea traducerilor pe piata locala

Institutul European din România este Autoritatea de Implementare a proiectului Phare RO 9706-01-02 „Formare în afaceri europene”. Componenta C, „Servicii de traducere”, a acestui proiect a fost lansata de consorțiul Bernard Brunhes International în luna februarie. Procesul de contractare s-a desfasurat în conformitate cu procedurile Phare.

Contractul a fost semnat la 7 decembrie 2000, durata proiectului fiind scurtata de la 14 la 10 luni (din considerente procedurale). Astfel, proiectul se va desfasura între 7 decembrie 2000 si 7 octombrie 2001.

Firma câștigatoare a licitatiei este Diamondo s.r.l. din Bucuresti, împreuna cu sub-contractantul sau, Poliglot din Cluj si Departamentul de Limbi Moderne Aplicate al Universitatii „Babes-Bolyai” din Cluj.

În calitate de Autoritate de Implementare, DCT are urmatoarele atributii:

- ?? punerea la punct a metodologiei de lucru a acestui proiect care are 3 componente: traducere, revizie lingvistica si revizie tehnica,
- ?? pregatirea documentelor pentru firma de traduceri, pe întreaga durata a contractului; aceasta înseamna: actualizarea trimestriala a listelor de prioritati, tiparirea de pe microfise a documentelor ce sunt date la tradus, descarcarea documentelor în format electronic din baza de date CELEX si întocmirea fiselor de traducere pentru fiecare document si a comenzii pentru fiecare set de documente dintr-un anumit domeniu,
- ?? încredintarea spre traducere firmei acte comunitare si acte normative românești, conform prioritatilor stabilite de ministere.

Tot pe baza informatiilor primite de la ministere, DCT actualizeaza o data la doua luni componenta de traduceri din baza de date Progress Editor, informatiile fiind transmise ulterior Ministerul Integrării Europene.

În sprijinul unificării stilistice si terminologice a traducerilor de legislatie comunitara, DCT a realizat un îndreptar stilistic de aproximativ 120 de pagini pentru uzul traducatorilor acquis-ului comunitar, care este actualizat continuu.

8. 4. Activitatea de traducere, revizuire, terminologie

Traducerea legislației primare în cadrul DCT a început cu Tratatul de la Roma (martie-aprilie), care urmează să fie revizuit din punct de vedere lingvistic și juridic în primul semestru al anului 2001. Traducerea tuturor Tratatelor va continua pe parcursul anului 2001.

De asemenea, s-au tradus și revizuit diferite documente la cererea expresă a unor ministere, și anume: Strategia de dezvoltare a României pe termen mediu (aprilie), decizii și ordonanțe ale guvernului din următoarele domenii: funcționari publici (aprilie), protecția muncii și textile (octombrie).

În luna mai, DCT a revizuit traducerea Programului National de Aderare a României la Uniunea Europeană și a documentelor de poziție din următoarele domenii: transporturi, protecția consumatorului, dreptul societăților comerciale și uniunea vamală.

De asemenea, în luna septembrie, DCT a redactat capitolul referitor la situația traducerii acquis-ului, care a fost inclus în Addendum-ul la Raportul periodic, precum și un material de sinteză pe același subiect, care a fost înaintat Comisiei de integrare europeană a Parlamentului.

DCT a început activitatea de revizuire a directivelor traduse de ministere în următoarele domenii: protecția muncii, dreptul societăților comerciale, standardizare și protecția consumatorului.

Activitatea terminologică a DCT a constat în realizarea versiunii românești a Glosarului de termeni de Piața Internă, pe baza termenilor din Cartea albă (februarie-martie), întocmirea unui glosar de termeni juridici și economici folosind baza de date Multi-Term de către cei doi revizori care au fost la IALS, Edinburgh (aprilie-iunie), realizarea unei baze de date în Multi-Term cu termeni din domeniile: protecția muncii, protecția consumatorului, educație (august-decembrie).

9. POLITICA ÎN DOMENIUL RESURSELOR UMANE

9.1. Recrutarea personalului IER

Personalul Institutului European din România a fost selectat în două etape, prima etapă având loc în noiembrie 1999, iar cea de a doua în iulie 2000. Ambele proceduri de selecție s-au desfășurat cu respectarea strictă a procedurii impuse de Comisia Europeană:

- ?? anunțarea concursului în trei cotidiane de circulație națională
- ?? alcatuirea comisiei de selecție din doi experți străini și doi experți români independenți
- ?? desfășurarea concursului pe trei etape: selecția dosarelor, proba scrisă, interviu.

Rapoartele privind selectarea personalului au fost aprobate de Delegația Comisiei Europene, pe această bază putând avea loc introducerea în contractul

Phare a listei de personal angajat si angajarea persoanelor selectate. Contractele de munca pentru personalul angajat au fost încheiate in luna ianuarie 2000 si respectiv, august – septembrie 2001, fiind înregistrate in termen legal la Camera de Munca.

Angajatii Institutului au studii superioare de specialitate efectuate in tara si in strainatate si specializari în domeniul integrarii europene. In general, candidatii recrutati sunt tineri cu o medie de vârsta situata în jurul a 30 de ani. Sistemul de salarizare, perfect comparabil cu cel din ministerele de linie, nu a favorizat selectarea unor specialisti cu experienta. Domina absolventii de stiinte politice si filologie, rezultând un handicap relativ, generat de insuficienta absolventilor de drept si stiinte economice.

La sfârșitul anului 2000 schema institutului era aproape completa, incluzând 26 de angajati fata de 29 prevazuti in contractul privind Înfiintarea si Functionarea Institutului European din România. Fata de aceasta formula de angajati permanenti, Institutul European din România si-a creat fisiere cu informatii despre cercetatori, lingvisti si formatori de pe piata locala si internationala, care pot fi contractati în raport cu proiectele aflate în executie. Nu s-a reusit operationalizarea Consiliului Stiintific Consultativ (9 membri) întrucât, pâna la finalizarea reabilitarii spatiului alocat IER nu s-a dispus de un spatiu adecvat pentru desfasurarea în plen a activitatilor acestuia.

In conformitate cu prevederile Regulamentului Intern al IER, aprobat de Consiliul de Administratie, personalul angajat este supus evaluarii periodice pentru a stabili potentialul profesional al fiecarui candidat, posibilitatile de îmbunatatire a performantelor individuale si pachetul salarial corespunzator.

9.2. Formarea profesionala a personalului

Politica de resurse umane a IER urmareste si aplicarea unei strategii coerente de dezvoltare profesionala a personalului. In acest sens a fost efectuata, cu sprijinul echipei de asistenta tehnica, o analiza a necesarului de formare pentru tot personalul. Pe baza acestei analize, strategia de formare urmareste : consolidarea si aprofundarea cunostintelor privind integrarea europeana (în general si pe fiecare componenta de interes) si specializarea in anumite domenii ale acquis-ului comunitar, in conformitate cu atributiile repartizate. Punerea in practica a acestei strategii implica efectuarea de cursuri specializate si stagii in institutii cu un profil similar din tara si din strainatate.

Programul de formare profesionala a fost serios perturbat de recrutarea personalului în etape, care la rândul ei a fost impusa de faptul ca spatiul corespunzator de functionare a IER a fost disponibil abia începând cu luna iunie 2000, astfel încât formula cu 26 de angajati permanenti a devenit efectiva de la 1 septembrie 2000.

Cu toate acestea, formarea personalului IER a inclus numeroase actiuni *in-house*, în tara si în strainatate. Întrucât, din acest punct de vedere, personalul DCT a reprezentat principala prioritate, redam mai jos actiunile din acest domeniu.

Pe parcursul anului 2000, echipa DCT a participat la diverse seminarii si mese rotunde, dupa cum urmeaza:

- seminarii si mese rotunde pe probleme de traduceri si terminologie, organizate de Biroul TAIEX al Comisiei Europene, la Bruxelles;
- seminar organizat de Departamentul LMA al Universitatii din Cluj în cadrul unui program Tempus;
- seminar cu privire la baza de date Progress Editor organizat de TAIEX la Bucuresti;
- seminarii pe politici comunitare organizate de BBI împreuna cu Directia de Formare în Afaceri Europene din IER, la Bucuresti;
- seminarul „Mijloace tehnice de accelerare a procesului de armonizare a procesului legislativ”, organizat de TAIEX în colaborare cu Consiliul Legislativ la Bucuresti.

În perioada 27 martie -1 aprilie, doi membri ai DCT au participat la un scurt program de training, axat pe evaluarea cerintelor de formare profesionala, la Institute for Applied Language Studies din Edinburgh. Participarea a fost finantata de Consiliul Britanic.

Deoarece activitatea de revizuire a textelor din legislatia comunitara presupune nu numai o buna cunoastere a limbilor în si din care se traduce, ci si cunostinte de drept, în general, si de drept comunitar, în special, membrii DCT au solicitat la scurt timp de la înfiintarea directiei, dar mai ales în urma participarii la cursul organizat de IALS, organizarea, în cadrul activitatii de formare profesionala prevazuta pentru personalul IER, a unor cursuri de drept comparat si drept comunitar în colaborare cu Facultatea de Drept din Bucuresti si respectiv cu Facultatea de Drept din Edinburgh. Astfel, în urma participarii celor doi revizori la cursul mentionat anterior, s-a impus necesitatea organizarii unui curs de pregatire pe probleme de drept comunitar pentru întreaga echipa a DCT în cadrul IALS, în colaborare cu Facultatea de Drept din Edinburgh. Cursul urmeaza sa se desfasoare în primavara anului 2001, cu sprijinul Consiliului Britanic.

De asemenea, în noiembrie TAIEX, în colaborare cu TRADOS Belgia a organizat pentru revizorii DCT, la sediul IER, un curs de initiere în TRADOS (baze de date si programe pentru traducere: Multi-Term, Translator's Workbench si WinAlign).

În afara cursurilor mentionate mai sus, în decembrie membrii DCT au beneficiat de doua vizite de studii organizate de TAIEX: un schimb de experienta cu colegii din Unitatile de Traducere din Ungaria si Cehia si o vizita de studii la serviciile de traduceri si juridice ale Comisiei Europene, Consiliului Uniunii Europene si Comitetului Economic si Social de la Bruxelles.

10. ASIGURAREA CADRULUI LOGISTIC PENTRU ACTIVITATEA INSTITUTULUI EUROPEAN DIN ROMÂNIA

Din fondurile alocate prin contract cu aceasta destinatie au fost achizitionate, conform procedurilor Phare, echipamente de comunicatii, echipamente IT, mobilier si doua automobile, asigurându-se astfel infrastructura necesara pentru desfasurarea activitatii institutului (a se vedea si anexa privind sumele cheltuite în anul 2000).

De asemenea, după mutarea în sediul actual, a fost demarată acțiunea de utilizarea a fondurilor de contrapartida alocate IER în vederea reabilitării spațiului detinut.

În această perspectivă Centrul de Resurse al Institutului European din România, care include o sală de training utilată modern, o bibliotecă și baza de date IER, vor deveni operațional în primul semestru al anului 2001.

11. COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR IMPLICATE DE DERULAREA PROGRAMELOR PHARE ALE INSTITUTULUI EUROPEAN DIN ROMÂNIA

IER deține o dublă calitate în cadrul programului Phare „Asistență întărită pentru procesul de pre-aderare: este contractor în contractul care finanțează activitatea institutului și Autoritate de Implementare (alături de Ministerul Integrării Europene) pentru proiectele „Formare în Afaceri Europene”, „ Asistență Tehnică pentru Institutul European din România” și „ Studii de impact”. Din această dublă calitate decurge și faptul că IER, prin intermediul Direcției de Resurse și Administrație a întocmit și remis spre aprobare sau informare toate documentele de lucru necesare pentru implementarea proiectelor, precum și rapoartele solicitate de Delegația Comisiei Europene.

12. FINANȚAREA ACTIVITĂȚII INSTITUTULUI EUROPEAN DIN ROMÂNIA

Institutul European din România are asigurată în proporție de 100% finanțarea necesară pentru funcționarea sa în primii trei ani de zile din fondurile Phare ale Uniunii Europene.

Primii doi ani de funcționare, anii 2000 și 2001, sunt finanțati în baza contractului Phare RO 9706.02.01, semnat pe data de 1 noiembrie 1999. Prin acest contract a fost alocat un buget de 1 130 000 EURO, cu următoarea structură:

?? Cheltuieli de personal	520 000 EURO
?? Cheltuieli administrative	117 000 EURO
?? Cheltuieli operaționale	223 600 EURO
?? Echipamente și documentație	239 000 EURO
?? Cheltuieli neprevăzute	30 400 EURO

Contractul Phare încheiat de IER în calitate de contractor iese din tiparul contractelor obișnuite de asistență pentru perfectarea cărui au fost purtate negocieri îndelungate cu Delegația Comisiei Europene și, ulterior, cu Oficiul de Plati și Contractare Phare.

Sumele necesare funcționării institutului sunt virate prin intermediul Oficiului de Plati și Contractare Phare din Ministerul Finanțelor pe baza unui sistem de raportare trimestrial, care include:

- ?? elaborarea unui Program de lucru pe șase luni care este transmis, prin intermediul Oficiului de Plati și Contractare Phare la Bruxelles, în vederea transferării sumelor necesare pentru toate proiectele derulate de IER;
- ?? prezentarea unor previziuni anuale (revizuite trimestrial);

?? rambursarea trimestriala a sumelor cheltuite, pe baza probarii cheltuielilor cu documente justificative si a aprobarii raportului de activitate pe trimestrul respectiv de catre Ministerul Integrarii Europene.

Statutul hibrid al IER, institutie publica finantata din fonduri externe a generat dificultati legate de: înregistrarea contabila a operatiunilor, întrucât planul de conturi pentru institutiile publice nu este adaptat situatiei speciale a institutului, recuperarea TVA (strict obligatorie din punct de vedere al procedurilor Phare), depunerea bilantului contabil la Ministerul de Finante, aprobarea unor misiuni de audit la IER in vederea certificarii bilantului contabil si al contului de executie bugetara.

13. CONCLUZII

Institutul European din România este o institutie tânara care își poate dobândi maturitatea profesionala si institutionala în circa 2 ani. Desi are la baza un concept modern, occidental, statutul de institutie publica dedicata a sprijini în exclusivitate, cel puțin în primii ani de activitate, administratie publica si Parlamentul, îl plaseaza pe o pozitie singulara între organizatiile cu acelasi profil profesional din celelalte state candidate sau din statele membre ale Uniunii Europene care sunt, fara exceptie, organizatii neguvernamentale. De aceea, pe termen mediu si lung, Institutul European din România trebuie sa dobândeasca un profil academic tot mai accentuat, care sa-i permita sa se alinieze standardelor rețelei europene de organizatii care au aceasta orientare, fara însa a afecta caracterul pragmatic al activitatilor pe care le desfasoara.

Neexistând o baza legala care sa reglementeze relatiile Institutului European din România cu institutiile administratiei publice pe fiecare din domeniile de interes, devine crucial sprijinul politic de care acesta se poate bucura din partea factorilor de conducere. Chiar si în aceste conditii este important modul în care Institutul European din România se relateaza la institutiile cu care colaboreaza, având în vedere necesitatea de a-si prezerva identitatea institutionala, neutralitatea politica si imaginea profesionala.

Îndeplinirea simultana a celor doua conditii va permite continuarea si chiar largirea finantarilor din partea donatorilor internationali, a sponsorizarilor din partea unor firme locale si va stimula cooperarea cu organizatii locale si internationale cu un profil profesional similar.

Lista seminariilor cursului de formare în afaceri europene

Mai-iunie

Cod	Denumire seminar	Nr. Zile	Nr. Repetari
TM1	Uniunea Europeana – Origini, dezvoltare, cadru legal	1	4
TM2	Uniunea Europeana –Instituti, procesul de elaborare a politicilor	1	2
TM3	Piata Interna si moneda EURO	1	4
MM1	Cultura Politica a UE – procesul de elaborare a politicilor	2	3
MM2	Uniunea Economica si Monetara	2	5
MM3	Politica sociala si de angajare a fortei de munca	2	5
SE1	Cultura Politica a UE – procesul de elaborare a politicilor	3	3
SE2	Managementul fiscal în contextul Uniunii Economice si Monetare	3	4
SE3	Politica sociala si de angajare a fortei de munca	3	4
Total seminarii mai-iunie			34

Septembrie-Noiembrie

Cod	Denumire seminar	Nr. Zile	Nr. Repetari
TM4	Politica sociala si de angajare a fortei de munca	1	1
TM5	Politica externa si de securitate comuna	1	1
TM6	Politica agricola comuna	1	1
TM7	Justitie si afaceri interne	1	1
TM8	Politica în domeniul concurentei	1	1
TM9	Politica de dezvoltare regionala	1	2
TM10	Politica în domeniul mediului	1	1
TM11	Politica industriala	1	1
MM4	Politica externa si de securitate comuna	2	1
MM5	Justitie si afaceri interne	2	1
MM6	Politica în domeniul mediului	2	1
MM7	Politica agricola comuna	2	2
MM8	Abilitati de negociere, în special în contextul Uniunii Europene	2	3
MM9	Abilitati de comunicare si prezentare	2	2
SE4	Politica externa si de securitate comuna	3	1
SE5	Politica industriala si politica în domeniul concurentei	3	2
SE6	Politica în domeniul transportului	3	1
SE7	Politica energetica	3	1
SE8	Politica în domeniul mediului	3	2
SE9	Politica de dezvoltare regionala	3	3
Total seminarii septembrie-noiembrie			29

Lista institutiilor beneficiare ale cursului de formare în afaceri europene

Nr. crt.	Institutia	Nr. participanti mai-iunie	Nr. participanti sept.-nov.	Nr. total participanti/institutie
1.	Ministerul Industriei si Comertului	47	56	87
2.	Agentia Nationala pentru Dezvoltare Regionala	36	45	74
3.	Ministerul Agriculturii	19	58	65
4.	Ministerul Transporturilor	19	29	45
5.	Ministerul Muncii si Protectiei Sociale	32	20	44
6.	Ministerul Finantelor	22	26	43
7.	Ministerul Apelor, Padurilor si Protectiei Mediului	10	29	38
8.	Ministerul Apararii Nationale	4	25	29
9.	Comisia Nationala pentru Statistica	11	21	28
10.	Consiliul Concurentei	7	17	22
11.	Ministerul Sanatatii	20	5	21
12.	Departamentul pentru Afaceri Europene	11	14	21
13.	Oficiul Concurentei	6	15	20
14.	Ministerul de Interne	-	20	20
15.	Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare	14	5	19
16.	Consiliul National al Audiovizualului	17	5	17
17.	Ministerul Educatiei Nationale	14	1	15
18.	Curtea de Conturi	12	2	13
19.	Asociatia de Standardizare din România	-	12	12
20.	Consiliul Economic si Social	7	8	10
21.	Ministerul Afacerilor Externe	-	9	9
22.	Departamentul pentru Protectia Minoritatilor Nationale	6	2	8
23.	Ministerul Functiei Publice	5	3	8
24.	Min. Lucrarilor Publice si Amenajarii Teritoriului	2	6	8
25.	Consiliul de Coordonare Economico-Financiara	-	8	8
26.	Oficiul pentru Protectia Consumatorilor	6	1	6
27.	Departamentul pentru Relatiile cu Parlamentul	6	-	6
28.	RENAR	5	-	5
29.	Ministerul Justitiei	1	5	5
30.	Directia Generala a Vamilor	-	5	5
31.	Departamentul pentru Dialog Social	4	-	4
32.	Autoritatea Nationala pentru Turism	1	5	6
33.	Of. Nat. de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor	-	4	4
34.	Of. De Supraveghere a Activitatii de Asig. Si Reasigurare	3	1	3
35.	Consiliul Legislativ	1	3	3
36.	Oficiul Român pentru Drepturile de Autor	2	-	2
37.	ANSTI	1	-	1
38.	Total participanti	351	465	734